

Sygn. akt IV CSK 580/17

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa T.S.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 25 maja 2017 r., sygn. akt I Ca [...] /17,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powódki kosztami postępowania
należnymi stronie pozwanej;**
- 3) przyznaje adwokatowi M.G. od Skarbu Państwa - Sądu
Rejonowego w Z. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset)
zł wraz z należnym podatkiem od towarów i usług,
tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną udzieloną powódce z
urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powódka powołała się na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z naruszenia prawa materialnego, to jest art. 421 k.c. w zw. z art. 552 § 3 k.p.k. przez przyjęcie, że podstawą prawną roszczenia powódki jest art. 417 k.c. oraz z naruszenia przepisów postępowania, a w szczególności art. 201 § 2 i 202 zd. 3 k.p.c. przez nieprzekazanie sprawy do rozpoznania we właściwym trybie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało

wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku powódki o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z motywami zaskarżonego wyroku nie pozwala stwierdzić, żeby spełniona została przesłanka, na którą powołuje się powódka.

Powódka utrzymuje bowiem, że zgłoszone przez nią roszczenie powinno być ocenione na podstawie art. 421 k.c. w zw. z art. 552 § 3 k.p.k., gdy tymczasem w art. 552 § 3 k.p.k. ustawodawca wyraźnie określił, w jakiej sytuacji przepis ten może być wykorzystany jako podstawa odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa za zastosowanie przez organy procesowe pewnej kategorii działań władczych w postępowaniu karnym. Ustawodawca stwierdził bowiem, że prawo do odszkodowania za poniesioną szkodę oraz zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłe z zastosowania w stosunku do oskarżonego środka zabezpieczającego powstaje w warunkach określonych w § 1 i 2 tego artykułu, a zatem wtedy, gdy oskarżony w wyniku wznowienia postępowania lub kasacji został uniewinniony lub skazany na łagodniejszą karę albo jeżeli po uchyleniu skazującego orzeczenia postępowanie umorzono wskutek okoliczności, których nie uwzględniono we wcześniejszym postępowaniu (por. też np. postanowienie Sądu Najwyższego z 5 lipca 2012 r., V KK 354/11, OSNKW 2012, nr 12, poz. 129). Powódka w toku postępowania nie powoływała się na żadną z powyższych okoliczności, a zatem nie sposób jest za oczywistą uznać tezę, że powinnością Sądu było poszukiwanie podstawy dla jej roszczenia w art. 552 § 3 k.p.k. Powódka dochodziła zresztą roszczeń o odszkodowanie i zadośćuczynienie na powołanych w skardze kasacyjnej podstawach, a jej ponowny wniosek, w którym zgłosiła takie żądania został przez właściwy sąd odrzucony.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w pkt 1.

Sąd Najwyższy odstąpił od obciążenia powódki kosztami postępowania na rzecz Skarbu Państwa (art. 108 § 1, art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c.), a o wynagrodzeniu należnym pełnomocnikowi reprezentującemu powódkę z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzekł stosownie do § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 ze zm.).

jw

a.ł.